

Utredningen om tryggare och effektivare studier Carl-Johan Stolt, särskild utredare

Synpunkter till utredningen om tryggare och effektivare studier

Inledning

Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) har bjudits in att delta i en referensgrupp till utredningen om tryggare och effektivare studier. Genom SUHF:s representant Marie Högström har vi tagit del av tankar från utredningen och andra deltagare i referensgruppen. SUHF har valt att skicka in denna skrivelse till utredningen för att förtydliga lärosätenas synpunkter på frågan om lärosätenas ansvar för stöd till studenter för att kunna återgå i studier.

Bakgrund

I augusti 2015 lämnade SUHF ett yttrande över den parlamentariska socialförsäkringsutredningens slutbetänkande betänkandet Mer trygghet och bättre försäkring, SOU 2015:21. Kommittén föreslog att hälso- och sjukvården ska vara den nyckelaktör som har ansvaret för den medicinska behandlingen och rehabiliteringen av studerande som har drabbats av sjukdom och att utbildningsanordnarnas ansvar när det gäller rehabilitering av studerande ska förtydligas. Kommittén gjorde vissa jämförelser med det rehabiliteringsansvar som vilar på arbetsgivaren för en arbetstagare som har drabbats av sjukdom. SUHF skrev i sitt yttrande bland annat:

”SUHF menar att det varken är rimligt eller möjligt för lärosätena att ta ett arbetsgivarliknande rehabiliteringsansvar för studenterna då relationen lärosäte – student skiljer sig mycket från relationen arbetsgivare – arbetstagare. Studier bedrivs under stort eget ansvar och i en mängd olika former, exempelvis som deltidsstudier, distansstudier, utbytesstudier vid utländska lärosäten och forskarstudier. SUHF vill framhålla att ett rehabiliteringsansvar för studenter skulle innebära ett stort åtagande för lärosätena. Antalet anställda vid svenska lärosäten uppgår till omkring 70 000 personer medan antalet studenter uppgår till omkring 350 000 personer.”

Synpunkter till utredningen

Redan idag vidtas åtgärder på lärosätena för att stödja studenter att återgå i studier efter sjukdom. Detta arbete sker ofta lokalt ute i verksamheten där studenten befinner sig. Utredningen har via enkät fått in en hel del exempel på sådana åtgärder. Vi anser emellertid att det är orealistiskt och kan skapa orimliga förväntningar från studenternas sida om lärosätena ges ett ansvar för något som liknar en arbetslivsinriktad rehabilitering likt det ansvar som åvilar oss som arbetsgivare gentemot våra arbetstagare. Det viktigaste skälet är att relationen mellan lärosätet och studenten är en helt annan än mellan arbetsgivare och arbetstagare. Ett beslut om antagning till högskoleutbildning kan inte vara ett lika starkt förhållande som ett anställningsavtal är.

En utbildningsanordnare har flera tusen studenter antagna och att ha ett rehabiliteringsansvar för alla dem skulle innebära en mycket större uppgift än lärosätets huvudsakliga uppgift, utbildning och forskning. Studier bedrivs under stort eget ansvar och i en mängd olika former, exempelvis som deltidstudier, distansstudier, utbytesstudier vid utländska lärosäten, etc. I det fall ett lärosäte skulle få ett rehabiliteringsansvar för studenter så skulle det leda till frågor såsom om ansvaret är lika för alla studenter oavsett omfattningen på utbildningen samt vem som har huvudansvar för studenter som är antagna på flera lärosäten samtidigt.

För att inte leda tankarna fel och samtidigt skapa felaktiga förväntningar hos studenterna anser SUHF att ordet rehabilitering bör användas exklusivt för anställda. Ett förtydligande i denna del vore önskvärt.

Enligt uppdrag

Marita Hilliges
generalsekreterare